

Advokaten Agneta

Agneta Gustafsson är advokat på Nyman & Wergens Advokatbyrå. I Bil & Bostad svarar hon varannan vecka på läsarnas frågor kring juridik, bostadsköp och avtalsrätt.

Om ansvar för is, halka och snöoras

Kommunens ansvar?

Jag har ett radhus i centrala Umeå, där vi grannar skottar snö och sandar på den gemensamma gården och på trottoaren utanför radhusen. Jag fick för några år sedan nya grannar. Grannarna varken sandar eller skottar bort snön på trottoaren utanför deras hus, något jag vid flertal tillfällen påpekat att de måste. Grannarna svarar endast att "det är kommunens ansvar". Vad är det som gäller egentligen?

Hälsningar
Lars

Tack för din fråga, som handlar om fastighetsägares ansvar för skottning, sandning med mera på gångbanor utanför tomtgränsen.

Tyvärr medför vintern inte bara goda ting såsom strålande vita landskap, utan även mindre goda ting som halka med ökad risk för olyckor. Trots att halkan är ett återkommande fenomen är det många som inte vet vem som egentligen har ansvaret för att se till att stadens gångbanor hålls halk- och snöfria. Många tänker inte heller på vilka tråkiga konsekvenser som kan uppstå för den som inte tar sitt ansvar.

På gator, torg, parker och andra allmänna platser som är detaljplanereglerade är, som huvudregel, *kommunen* ansvarig

”Även om det är kommunen som ska ansvara för vinterrenhållning har kommunen rätt att besluta att ansvaret för snöröjning istället ska ligga på fastighetsägare.

för *vinterrenhållningen*, vilken innefattar snöröjning, sandning och borttagning av farlig snö och is med mera. Vinterrenhållningen, som omfattar både mark och tak, ska enligt en särskild lag om gatuhållning utföras så att platsen blir framkomlig, trafiksäker och trevlig. Även om det är kommunen som ska ansvara för vinterrenhållning har kommunen rätt att besluta att ansvaret för snöröjning istället ska ligga på fastighetsägare. Det är relativt vanligt att kommuner lägger över vinterrenhållningen på fastighetsägare.

I *Umeå* har kommunen bestämt att det är *fastighetsägaren* som har det huvudsakliga ansvaret för vinterrenhållning på gångbaneutrymmen direkt utanför fastigheten. Att vinterrenhållningen ska ske "utanför fastigheten" innebär att det inte bara är gångbaneutrymmen inom tomtgränsen som omfattas, utan även gångbanor direkt utanför fastighetsgränsen. Fastighetsinnehavaren är skyldig att snarast avlägsna snö och is som kan hindra gångtrafiken och att vid halka skyndsamt sanda gångbanan eller vidta någon annan lämplig åtgärd för

att motverka halkan. Om snö och is rasar ner från husets tak eller på annat sätt hamnar på allmän plats är det fastighetsägarens ansvar att snabbt ta bort den snö eller is som fallit ned. Det är fastighetsägaren som själv får ta alla kostnader som är förenade med det ålagda vinterrenhållningsansvaret.

Den som inte uppfyller sitt vinterrenhållningsansvar kan i värsta fall drabbas av straff eller andra sanktioner. Kommunen kan besluta att en fastighetsägaren som underlåter att vinterrenhålla ska föreläggas vid *vite* att uppfylla sitt ansvar. Vite innebär att fastighetsägaren kan bli betalningsskyldig om inte förelägandet följs. Vidare kan kommunen genomföra åtgärderna och sedan debitera fastighetsägaren för kostnaden.

Om fastighetsägaren, medvetet eller av oaksamhet, underlåter att exempelvis sanda utanför sin villa så kan denne straffas med *böter*. Den som inte ser till att gångbanan hålls fri från is och snö kan även drabbas av *skadeståndsansvar* om någon skulle halka och skada sig. Detsamma gäller om någon skulle träffas av snö eller is som rasar från husets tak. Det kräver dock att den som skadade sig kan visa att olyckan berott på bristande snöröjning eller halkbekämpning, och att fastighetsägaren varit *vårdslös*.

Svaret på din fråga är alltså att du som äger en fastighet i centrala Umeå normalt är skyldig att utföra snöröjning med mera direkt utanför din fastighet. På vissa gator i centrala Umeå, som till exempel en del av Kungsgatan Öst på stan, har dock kommunen kvar ansvaret för snöröjning. För att veta exakt vad som gäller för er gata bör du kontakta kommunen. Tala därefter med dina grannar och berätta om Umeå kommuns föreskrifter, vilka rent allmänt har behandlats ovan. Med en trevlig och rak kommunikation kan ofta problemen lösas utan tvist. Vidare, om dina grannar ändå väljer soffan framför skottning, kan du kanske överväga att istället för att tvista, att med ett stoiskt lugn betrakta snöskottningen som en naturlig gratis styrketräning som stärker din hälsa.

Jag får ta tillfället i akt att önska dig och alla andra läsare ett riktigt gott nytt år!

AGNETA GUSTAFSSON
Advokat, Nyman & Wergens Advokatbyrå

Har du en fråga? Skriv till Agneta!

Om du har funderingar kring bostadsköp eller bilköp, juridik eller avtal, skicka då gärna din fråga till Agneta på e-postadressen advokaten@nwab.se.